

De eerste Nieuwsbrief Natuurlijke Luxe

De Federatie van Vleesveestamboeken en Wageningen UR Livestock Research willen voortrekkers en andere belangstellenden beter informeren over de voortgang van het project Natuurlijke Luxe. De *Nieuwsbrief Natuurlijke Luxe* draagt daaraan bij.

De nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar. De verschijningsdata zijn rond 1 maart, 1 juni, 1 september en 1 december.

Het project Natuurlijke Luxe is een initiatief van de Federatie van Vleesveestamboeken. De ondersteuning door Wageningen UR Livestock Research wordt gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het doel van het project is uiteindelijk om de noodzaak en het routinematig gebruik van keizersnede bij vleesrassen weg te nemen. Het gebruik van keizersnede als noodmaatregel bij een moeilijke geboorte staat niet ter discussie.

Fokwaardeschatting (1)

Bekkenmetingen 2010

Afgelopen winter heeft Will Steenweg bij acht bedrijven met Belgisch Wiblauw vee en acht bedrijven met Verbeterd Roodbont vee weer bekkenmaten gemeten. Dit jaar heeft hij ook bij een groep (jonge) stieren de binnenmaten gemeten.

De binnenbekkenhoogte is een goede indicatie voor de kans op een natuurlijke geboorte. Vanaf een binnenbekkenhoogte van 20,5 cm neemt de kans op een natuurlijk geboren kalf snel toe.

De binnenbekkenhoogte neemt toe tot een leeftijd van vier jaar. Doordat er metingen gedaan worden op verschillende leeftijden aan dezelfde koe kan er hierna naar de evolutie van bekkenhoogte over een langere periode gekeken worden. Hierdoor kan er een goede voorspelling gemaakt worden voor de bekkenhoogte wanneer het dier is uitgegroeid. Deze gecorrigeerde binnenbekkenhoogte wordt weer teruggekoppeld naar de eigenaar van de koe.

De gegevens die de voortrekkers dit seizoen aanleveren worden gebruikt voor de fokwaardeschatting voor afkalfgemak. De fokwaardeschatting wordt uitgevoerd zodra

Wageningen UR Livestock Research de gegevens heeft ontvangen van alle deelnemers.

Fokwaardeschatting (2)

Koeien met ruime bekkens bij Jan Morsink

De Belgisch Witblauwe koeien en vaarzen van Jan Morsink hebben ruime bekkens. De standaard binnenbekkenhoogte (gecorrigeerd naar een leeftijd van vier jaar) ligt met 20,8 cm ruim boven het rasgemiddelde van 19,7 cm.

Vanaf een binnenbekkenhoogte van 20,5 cm neemt de kans op een natuurlijke geboorte snel toe. Dit blijkt ook uit de geboortestatistieken van het bedrijf van Jan Morsink. De 23 koeien die gemeten zijn hebben samen 65 keer afgekalfd, waarvan 40 keer natuurlijk. Dat komt neer op 62% natuurlijke geboortes.

Fokwaardeschatting (3)

Risico's van bekkenmetingen klein

De ervaring van drie jaar bekkenmetingen leert dat de risico's van het meten zeer klein zijn. Inmiddels zijn binnen het project bij ruim 1100 koeien de binnenmaten gemeten. Er is geen enkel geval bekend waar de meting leidde tot complicaties.

Sommige mensen hebben namelijk zorgen over het risico van de metingen voor de koe of de dracht. Die aarzeling is begrijpelijk, maar ongegrond.

Zolang het kalf niet in de weg ligt, kunnen de binnenbekkenmaten zonder problemen tot in een zeer laat stadium van de dracht gemeten worden.

Fokwaardeschatting (4)

Fokwaarden 2009 voor Belgisch Witblauw bekend

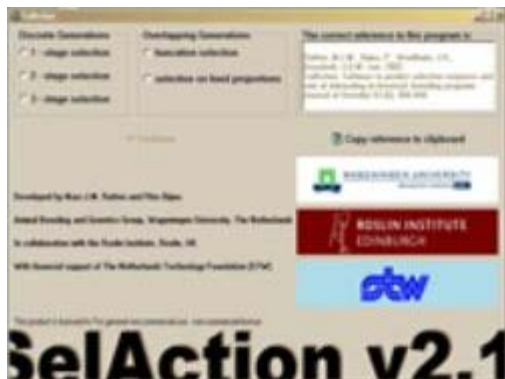
De eerste fokwaardeschatting voor binnenbekkenhoogte bij Belgisch Witblauw laten tamelijk grote verschillen zien tussen stieren. Dat betekent dat er perspectief is om de kans op een natuurlijke geboorte te vergroten met fokkerij.

Voor Belgisch Witblauw zijn de fokwaarden voor binnenbekkenhoogte voor 2009 geschat met de erfelijkheidsgraad van Verbeterd Roodbont.

De reden hiervoor is dat het aantal dochters per stier nog niet voldoende is om de erfelijkheidsgraad te schatten voor Belgisch Witblauw. De erfelijkheidsgraad geeft aan welk percentage van de verschillen tussen dieren veroorzaakt wordt door de erfelijke aanleg. Binnen het Verbeterd Roodbont ras was dit 65%. Deze erfelijkheidsgraad komt overeen met resultaten uit het buitenland.

De fokwaarden voor de stieren van Verbeterd Roodbont zijn al eerder geschat en teruggekoppeld naar de voortrekkers van Verbeterd Roodbont.

Fokwaardeschatting (5)

50% natuurlijke geboortes in 2020 in principe haalbaar

De doelstelling van het project om in 2020 50% van de kalveren van Belgisch Witblauw en Verbeterd Roodbont op natuurlijke manier geboren te laten worden is in principe haalbaar. Dat is de voorlopige conclusie na de eerste modelberekeningen.

20% van de kalveren natuurlijk wordt geboren is het zinvol om ook een fokwaardeschatting voor afkalfgemak op te zetten.

De genetische vooruitgang in afkalfgemak moet in eerste instantie gerealiseerd worden door te selecteren op de binnenbekkenhoogte. Zodra 10-

De voorspelde genetische vooruitgang in afkalfgemak wordt alleen gerealiseerd als fokkers ook daadwerkelijk selecteren op binnenbekkenhoogte naast het gangbare fokdoel.

Stierkeuze (1)

Sperma beschikbaar van Belgisch Witblauwe stieren

Er zijn twee Belgische stieren beschikbaar voor het project Natuurlijke Luxe, namelijk Adamo en Abel van Schriek. Deze stieren hebben een gunstige fokwaarde voor geboortegemak en een fokwaarde voor gemiddeld of hoog geboortegewicht.

De fokwaarden zijn gebaseerd op gebruikskruisingen maar de verwachte resultaten voor de zuivere fokkerij zien er veelbelovend uit.

Beide stieren zijn negatief voor alle geteste genetische afwijkingen.

Op dit moment wordt onderzocht hoe we het beste de populatie KI-stieren kunnen screenen voor geschiktheid voor het project.

Het sperma van Adamo en Abel van Schriek is beschikbaar voor voortrekkers via CRV.

Stierkeuze (2)

Beschikbare stieren Verbeterd Roodbont

De Foktechnische Commissie van het Verbeterd Roodbont stamboek heeft een lijst samengesteld van beschikbare stieren voor het project Natuurlijke Luxe. Deze stieren hadden in 2009 een gunstige fokwaarde voor binnenbekkenhoogte.

De beschikbare stieren zijn in deze [tabel](#) weergegeven.

Stieren die voor het project Natuurlijke Luxe beter vermeden kunnen worden zijn: Wilbert, First Boy van Vredenburg, Red Bill 3, Chardon, Graaf Charlon en Geurt van de Lingenhof. De dochters van deze stieren zijn gemiddeld 0,2-0,4 cm nauwer dan het huidige populatiegemiddelde. Deze stieren verkleinen dus de kans op een natuurlijke geboorte.

Stierkeuze (3)

Nog steeds geen British Blue sperma

De import van rietjes van zes British Blue stieren met veel natuurlijk afkalkende dochters is opnieuw uitgesteld. De DNA-testen voor de zeven erfelijke afwijkingen zijn mislukt. Deze testen moeten beschikbaar zijn vóór ze als KI-stier in het project ingezet kunnen worden.

De British Blue Cattle Society heeft in februari ontdooide rietjes van de zes stieren opgestuurd naar Nederland. Het DNA van deze stieren is via VHL Genetics naar de universiteit van Luik opgestuurd voor de testen. Daar bleek dat de monsters niet geanalyseerd konden worden.

De stuurgroep praat op 16 juni over de ontstane situatie en een passend vervolg.

Voormannen van de voortrekkers benoemd

De voorman van de voortrekkers bij Belgisch Witblauw is Jan van der Wiel en bij Verbeterd Roodbont is het Johan van de Ven.

De voorman vertegenwoordigt de voortrekkers en is aanspreekpunt. Hij neemt initiatief voor de bijeenkomsten van voortrekkers en woont de vergaderingen van de stuurgroep bij.

De achtergrond van deze benoeming is dat de financiering in 2010-2012 er op gericht is dat de stamboeken het project geleidelijk overnemen van Wageningen UR Livestock Research. Per 1 januari 2013 stopt de financiering vanuit LNV voor de inzet van Wageningen UR Livestock Research. Om hier nu al op de anticiperen is er binnen de stuurgroep besloten om voormannen te benoemen.

Voortrekkersbijeenkomsten

Op 17 maart 2010 is er een bijeenkomst geweest voor de voortrekkers met Belgisch Witblauw vee. Tijdens deze bijeenkomst zijn onder andere de bekkenmetingen, keuze van Engelse en Belgische stieren en de fokwaarden van binnenbekkenhoogte besproken.

Op 29 mei 2010 is er een oriëntatiebijeenkomst geweest voor de Verbeterd Roodbont Voortrekkers en belangstellenden. Tijdens deze bijeenkomst zijn onder andere de stierkeuze besproken en heeft Iris Kolkman een verhaal gehouden over haar promotieonderzoek.

Afscheid Jan Bekman

combineren in hetzelfde ras.

Op 21 april nam Jan Bekman afscheid van de stuurgroep Natuurlijke Luxe. De aanleiding was zijn regulier aftreden als voorzitter van het Belgisch Witblauw Rundveestamboek Nederland.

Jan Bekman is vanaf het begin in 2005 bij het project Natuurlijke Luxe betrokken geweest en ontwikkelde zich van een kritische volger tot een echte ambassadeur van het project. Een werkbezoek en een excursie aan Engeland overtuigden hem dat het in principe mogelijk is om luxe bespieroing en natuurlijke geboortes te

Jan ten Napel (projectleider Natuurlijke Luxe) vindt dat Jan Bekman een heel belangrijke rol heeft vervuld. "We waarderen enorm hoe hij zich heeft ingezet voor het project in een tijd dat het ter discussie stellen van routinematige keizersnede taboe was. Het feit dat keizersnede nu op de agenda staat is mede te danken aan zijn duidelijke visie die hij als voorzitter uitdroeg in interviews en vergaderingen."

Agenda

- 16 juni 2010 – Stuurgroepvergadering
- 27 augustus 2010 – Deadline aanleveren van stukken voor de septemberniewsbrief
- 15 september 2010 – Op woensdag 15 september wordt een avond georganiseerd voor alle voortrekkers. Deze bijeenkomst zal met name gaan over de praktische fokkerij, het gebruik van de fokwaarden en de verwachte genetische vooruitgang bij de verschillende invullingen van het fokprogramma. Noteer deze datum dan ook alvast in uw agenda

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt uitgegeven door Wageningen UR Livestock Research in samenwerking met de Federatie Vleesveestamboeken Nederland vertegenwoordigd door Vereniging Nederlands Stamboek Verbeterd Roodbont Vleesvee en Belgisch Witblauw Rundveestamboek Nederland. Mocht u zich willen aanmelden voor de nieuwsbrief of meer informatie over een

onderwerp willen ontvangen neem dan contact op met [Debbie Bohte-Wilhelmus](#).

Mocht u in de toekomst geen nieuwsbrieven meer willen ontvangen, klik dan [hier](#) om dat aan ons door te geven.

Alhoewel we ernaar streven dat de informatie in deze nieuwsbrief zo actueel en accuraat mogelijk is, accepteren we geen verantwoordelijkheid voor problemen die ontstaan als gevolg van het gebruik van deze nieuwsbrief. De redactie kan niet

verantwoordelijk worden gehouden voor fouten door onjuiste, incomplete of niet-accurate informatie.

powered by e-News